

BOH OZNAMUJE ZMIERENIE

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

1 Moj 3,15; 22,1-18; 2 Moj 32; 2 Moj 34,6-10; Dan 9

ZÁKLADNÝ VERŠ

On však bol prebodnutý za naše hriechy, zdrvený za naše neprávosti. Trest, ktorý nám priniesol pokoj, spočinul na ňom. (Iz 53,5)

HLAVNÁ MYŠLIENKA

Už dlho pred smrťou svojho Syna na kríži Boh rozličnými spôsobmi oznámil svoj plán záchrany.

Hospodin pripravil riešenie problému hriechu a smrti vopred. Túto dobrú správu oznámil človeku hneď po páde do hriechu. (Prvým misionárom v histórii nebol človek, ale sám Stvoriteľ!) Boh sa postaral aj o to, aby sa zaslúbenie o vykúpení uchovávalo živé v pamäti ľudí. Túžil, aby bol jeho ľud pripravený, keď sa toto zaslúbenie stane skutočnosťou prostredníctvom Ježiša Krista. V dejinách svojho ľudu v Starej zmluve Boh ustanovil obrady a zákony, ktoré boli priamo späté s jeho plánom spasenia a ktoré ho ilustrovali. Obetný systém, kňazstvo i najvyšší veľkňaz mali poukazovať na najvyššiu obeť, príchod skutočného Veľkňaza a vládu mesiášskeho Kráľa, prostredníctvom ktorého sa Boží plán záchrany stane realitou.

LEKCIA V KOCKE

Téma: Starozmluvné obrazy záchrany a zmierenia v Ježišovi Kristovi

- Víťaz nad hadom (1 Moj 3,15)
- Obetovaný syn (1 Moj 22,1-18)
- Jeden za všetkých (2 Moj 32; 34,6-10)
- Trpiaci služobník (Iz 52)
- Pomazané knieža (Dan 9)

PRÍSĽUB DANÝ ADAMOVÍ A EVE

❓ Prečítaj si 1 Moj 3,1-15. Akú nádej nachádzame najmä vo verši 15?

Kresťania správne našli v 1 Moj 3,15 prvé proroctvo o Mesiášovi.

1. Kontext 1 Moj 3,15 naznačuje, že had je nástroj zla a vzbury proti Bohu. (Zj 12,9) V záhrade Eden táto zlá moc zvíťazila nad Adamom a Evou a svoju vládu rozšírila na potomkov človeka.
2. Text 1 Moj 3,15 oznamuje zničenie hada semenom (potomstvom) ženy. Had zasiahne a rozdrví alebo rozmliaždi potomstvo ženy, ale toto potomstvo zasiahne a rozdrví (rozmliaždi) hlavu hada. V hebrejčine je v oboch prípadoch použité to isté sloveso, čo naznačuje, že závažnosť úderu závisí od časti tela, ktorá je zasiahnutá. Úder do päty nie je osudný, ale zásah do hlavy naznačuje definitívny koniec.
3. Hebrejské podstatné meno preložené ako semeno môžeme tiež preložiť ako potomok, potomstvo v zmysle potomkov ako jednotlivej skupiny. Môže to však tiež znamenať jedného potomka. (2 Sam 7,12.13) V 1 Moj 3,15 môžeme použiť obe možnosti. Môžeme hovoriť o potomkoch ženy (verná cirkev) a potomkoch hada/satana (jeho nasledovníci), ale tiež o jednom potomkovi ženy („ono“ Roh), ktorý „ti“ (to znamená hadovi) rozdrví hlavu. Kdekoľvek „semeno“ označuje konkrétneho potomka, zámeno, ktoré nasleduje, je v jednotnom čísle. Toto „semeno“ ženy je Ježiš.

1 Moj 3,15 teda naznačuje, že len čo hriech vstúpil do tohto sveta, začal sa realizovať Boží večný plán záchrany prostredníctvom Krista. Adam a Eva neokúsili večnú smrť, pretože – z Božieho pohľadu – Kristus je Baránok „zabitý od založenia sveta“. (Zj 13,8) Keď Adam a Eva odchádzali z Edenu, tešili sa na naplnenie nádherného zaslúbenia o spasení.

❓ **Hneď od začiatku bolo Božím plánom vykúpiť nás a zničiť satana. Čo robíš každý deň pre to, aby sa toto zaslúbenie splnilo aj pri tebe a ty si nakoniec bol medzi vykúpenými, nie zatratenými? Na konci totiž nijaká iná možnosť nebude.**

ABRAHÁM VIDEL MÔJ DEŇ

❓ Čo bolo podstatou skúšky, ktorej bol Abrahám podrobený? Prečo od neho Hospodin žiadal niečo také? O čo tu vlastne išlo? 1 Moj 22,1-12

1 Moj 22 nehovorí, prečo bola táto skúška nevyhnutná. Zdá sa však, že to nejakým spôsobom súvisí so zmluvou, ktorú Boh urobil s Abrahámom. V zmluvnom vzťahu Boh od patriarchu očakával: „Chod' stále predom mnou, buď bezúhonný.“ (1 Moj 17,1) Nie vždy však Abrahám tento štandard dosahoval. (1 Moj 16,1-4; 20,1-10)

Izák bol syn zmluvného zaslúbenia. Prostredníctvom neho mal byť Abrahám svetú požehnaním. Bez tohto syna sa zaslúbenia, ktoré dal Boh patriarchovi, nemohli naplniť. Tým, že Boh žiadal od Abraháma, aby obetoval Izáka, v istom zmysle mu dával najavo, že zmluvný vzťah sa končí a zvláštnym zaslúbeniam, ktoré dostal, je teraz koniec. Abrahám sa teda nestane Božím nástrojom na požehnanie všetkých národov zeme. (1 Moj 12,3) Patriarcha však ukázal svoju vieru a odovzdanie Bohu predovšetkým svojou ochotou vrátiť dar syna Bohu a úplne dôveroval v jeho zľutovanie a milosť. (Žid 11,19)

❓ Čo umožnilo túto zmluvu obnoviť? 1 Moj 22,13-18

Príkazom obetovať Izáka Boh vyhlásil rozsudok nad Abrahámom a zrušil zvláštny zámer, ktorý s ním mal. To všetko sa však radikálne zmenilo, keď namiesto Izáka Boh ponúkol Abrahámovi barana. Boh sa postaral o to, čo Abrahám zúfalo potreboval – obeť, ktorá mohla nahradiť jeho syna. Práve to umožňovalo Bohu obnoviť s ním zmluvu. Ľudská obeť (teda smrť hriešnika) bola nahradená obeťou, o ktorú sa postaral Boh, nie Abrahám. Abrahám teda pochopil tajomstvo evanjelia – tajomstvo zástupného zmierenia, pretože prostredníctvom Ježiša sa Hospodin postaral o obeť. (1 Moj 22,14)

❓ Chvejeme sa pri pomyslení na Abrahámovu vieru. Ktoré veci si ty vyzývaný vierou priniesť Bohu ako obeť? V čom sa potrebuješ podriaďovať Bohu?

MOJŽIŠ A ZJAVENIE SPASENIA

❓ Ako Boh reagoval na modlárstvo izraelského ľudu pod vrchom Sinaj? Prečo to bolo také silné? 2 Moj 32,7-10

Toto modlárstvo bolo vzburou proti Bohu, porušením zmluvy, ktorú s nimi Boh uzavrel. Podobne ako Adam a Eva, aj Izraelci sa odcudzili – a nebyť Mojžišových príhovorných modlitieb za nich, nedopadlo by to s nimi dobre. (2 Moj 32,11-14)

❓ Čo Mojžiš povedal Bohu po tejto udalosti? Vidiš v tom zaslúbenie evanjelia? 2 Moj 32,30-32

Mojžiš neospravedlňoval ľud. Jasne im povedal, že zhrešili proti Bohu. Ale povedal im aj to, že ide za Hospodinom a poprosí ho, aby im odpustil. Mojžiš vedel, že odpustenie je veľmi drahé a že by sa to nemalo zamieňať za ľahostajnosť voči hriechu. (Božia reakcia na ich modlárstvo to dokazuje.) Sám Mojžiš sa stal prostredníkom ľudu, ich príhovorcom pred Hospodinom, ktorý sa snažil získať pre nich vykúpenie od ich hriechu. Urobil niečo nepochopiteľné – ponúkol seba Bohu ako prostriedok zmierenia! Bol ochotný nechať svoje meno vymazať z knihy života, ak by sa vďaka tomu mohol obnoviť súlad medzi ľuďom a Hospodinom. (2 Moj 32,32; Ž 69,28; Fil 4,3)

A hoci Mojžišov život nemohol odčiniť hriech, jeho čin ukázal, že k Bohu sa dá prísť, aj keď je náš hriech akýkoľvek.

❓ Ako Hospodin napokon vyriešil tento problém? 2 Moj 34,6-10

Hospodin sa zjavil Mojžišovi ako odpúšťajúci Boh. Toto odpustenie zahŕňa všetko: „...odpúšťa vinu, zločin a hriech.“ (v. 7) Hebrejské slovo preložené ako „odpúšťa“ doslova znamená „nesie“. Boh sa s naším hriechom vyrovnáva tak, že ho vezme od nás a nesie ho sám. Mojžiš to nemohol urobiť. Boh už bol rozhodnutý, že to urobí prostredníctvom svojho Služobníka. Boh sa postaral o to, čo potreboval Mojžiš a Izraelci.

❓ Boh bol pripravený zničiť Izraelcov pre ich modlárstvo! Čo by nás mala táto reakcia naučiť o Božom pohľade na hriech? Je to tiež výzva pre nás, aby sme pred Bohom vyznali každú našu nepravosť.

SLUŽOBNÍK HOSPODINOV

❓ Akú veľkú nádej a zaslúbenie nachádzame v Iz 52,13-53,12?

Uvedené verše predstavujú jednu z najvznešenejších pasáží Starej zmluvy. Táto stať – aj keď nie jasne a otvorene – určuje hranice a neúčinnosť izraelského obetného systému ako prostriedku odčinenia (odstránenia bariéry medzi človekom a Bohom). Problém hriechu bol taký závažný, že ho mohol vyriešiť len Hospodinov Služobník. Táto pasáž opisuje skúsenosť ľudu i Služobníka.

Ľud: Ľud prežil dve skúsenosti – neveru a nesprávny úsudok, potom vyznanie a pokánie. Služobník bol zo začiatku nezaujímavý, neľudsky znetvorený (Iz 52,14), ako niekto bitý a ranený Bohom. (Iz 53,4) Pretože sa zdalo, že Boh ho zavrhol, aj oni ním opovrhli a zavrhli ho. (v. 3) Potom si však uvedomili, že s týmto Služobníkom má Boh určitý zámer – vzal ich bolesti a choroby na seba. (v. 4) Niesol ich hriechy a ako ich zástupca namiesto nich zomrel. Vo svetle obete tohto Služobníka pochopili, akí v skutočnosti boli: „Všetci sme blúdili ako ovce, každý išiel svojou cestou, ale Hospodin na neho uvalil nepravosti nás všetkých.“ (v. 6) Len pohľadom na kríž si uvedomíme, ako nás hriech znetvoril.

Služobník: Skúsenosť Služobníka bola nadmieru bolestivá. Všetci ho opustili a zavrhli. (v. 3) Niesol bremeno chorôb a bolestí, trápili ho a ponižovali, ba dokonca bol „vyťatý z krajiny živých“. (v. 7.8) Takéto správanie voči nemu sa nedalo ničím ospravedlniť, pretože „nepáchal násilie a v jeho ústach nebola leš“. (v. 9) Prečo tento nevinný človek trpel? Pretože Hospodin poskytol život Služobníka ako „obeť za hriech“. (v. 10) Roh) Niesol nepravosti ľudu, zomrel namiesto nich, aby ich vyhlásil za spravodlivých a nevinných. (v. 11.12) Ale po prinesení tejto obete opäť uvidí svetlo (v. 11) a bude vysoko vyvýšený. (52,13)

Tento prorocký opis Ježišovej smrti Izaiáš predstavil ako jediný účinný spôsob odčinenia hriechu. Kristus sa stal jedným z nás, aby obnovil naše spoločenstvo s Bohom.

❓ Ešte raz si prečítaj Iz 52,13-53,12. Dobre si všimni všetko, čo pre nás Ježiš na kríži urobil. Dáva ti to nádej?

SPRÁVA V KNIHE DANIEL

❓ Ako opísal Daniel stav ľudu vo svojej modlitbe v Dan 9,7-11?

Aby sme okúsili Božie uzdravenie a oslobodenie od hriechu, musíme si najprv uvedomiť svoj stav – sme hriešnici a porušujeme zjavenú Božiu vôľu. Naším hlavným problémom je neochota pripustiť, že je to s nami naozaj zlé a že zúfalo potrebujeme Božie odpustenie a zmierenie s naším Stvoriteľom. Dokonca aj tí hriešnici, ktorým bolo odpustené, si musia stále uvedomovať – podobne ako Daniel, že denne potrebujeme Božiu odpúšťajúcu milosť.

❓ O čo konkrétne prosí Daniel Hospodina? Na základe čoho vyslovuje svoju prosbu? Dan 9,16-19

Keď si uvedomíme vlastnú hriešnosť, to jediné, čo môžeme urobiť, aby nám Boh odpustil, je poprosiť o milosť. Daniel sa úplne spoliehal na Božie milosrdenstvo, na jeho úžasnú milosť ako na jediný prostriedok, ktorý mu umožní nestáť pred Bohom ako hriešnik.

V tejto kapitole nachádzame aj proroctvo, v ktorom Boh zjavil nielen svoj plán, ako vyriešiť problém hriechu, ale tiež časový rámec, kedy sa to stane. (Dan 9,24-27) AKO – prostredníctvom svojho Pomazaného, Mesiáša a Kráľa, na ktorého poukazovali všetci ostatní izraelskí králi. KEDY – jeho obetná smrť a začiatok jeho veľkňazskej služby (pomazanie svätyné) sú zaradené do obdobia 70 týždňov (490 rokov). Toto prorocké obdobie trvalo od roku 457 pred n. l. do roku 34 n. l. Boh očakával, že jeho ľud bude pripravený na príchod Mesiáša. Toto neuveriteľné proroctvo celkom jasne ukazuje, že Boh má nielen absolútne pod kontrolou každý rozmer diela spasenia, ale že svoj večný zámer aj dosiahne.

❓ Prečo je dôležité pamätať na to, že hoci sme prijali Ježiša za svojho Spasiteľa, neustále potrebujeme jeho odpúšťajúcu milosť? V čom to tvoju istotu spasenia ohrozuje a v čom potvrdzuje?

ODPORÚČANÉ ŠTÚDIUM

Pripravený zástupca. „Vo chvíli, keď človek podľahol satanovým pokušeniam a urobil, čo mu Boh povedal, že nemá urobiť, Kristus, Syn Boží, sa postavil medzi živého a mŕtveho a povedal: *Jeho trest nech padne na mňa. Postavím sa na miesto človeka. Dám mu druhú šancu.*“ (E. G. Whiteová, 1 BC 1085)

Izákova obeť. „Obeť, ktorú Boh žiadal od Abraháma, mala význam nielen pre patriarchu či pre budúce pokolenie, ale bola poučením aj pre bezhriešne bytosti vo vesmíre. Dejisko boja medzi Kristom a satanom – priestor, kde sa uskutočnil plán spasenia – je učebnicou pre celý vesmír. Keďže Abrahám z nedostatku viery zapochyboval o Božom prisľube dediča, satan ho obvinil pred anjelmi i pred Bohom, že zmluvné podmienky nedodrжал, a preto si Božiu priazeň nezaslúži. Boh chcel celému vesmíru dokázať vernosť svojho služobníka a názorne ukázať, že prijíma len bezvýhradnú poslušnosť. Okrem toho chcel dôkladnejšie ozrejmiť plán vykúpenia.“ (PP 109; PP 154.155)

Význam Iz 53. „Túto kapitolu by sme mali študovať. Predstavuje Krista ako Božieho Baránka. Tí, čo sa v pýche vyvyšujú, ktorých vnútro je plné márnosti a namyslenosti, by sa mali pozrieť na tento obraz Vykupiteľa a pokoriť sa v prachu. Celú kapitolu by sme sa mali naučiť naspamäť. Jej vplyv premôže a pokorí srdce poškrvnené hriechom a seba-vyvyšovaním.“ (E. G. Whiteová, 4BC 1147)

NÁMETY NA UVAŽOVANIE

1. Pozri si ešte raz celú úlohu a niekoľkými vetami zhrň, čo si sa naučil o pláne spasenia z Božieho zjavenia v Starej zmluve.
2. Čo hovorí prvý citát v tejto časti o Božom charaktere? Čo znamená dostať „druhú šancu“?
3. Zamyslite sa nad príbehom o Abrahámovi na vrchu Morija. Aké ďalšie poučenia si môžeme vziať z toho, čo znamená žiť vierou?

ZHRNUTIE

Stáročia predtým, ako prišiel Kristus na túto zem, nám Hospodin dal zaslúbenia o spasení. Tieto zaslúbenia sa presne splnili. Otázka zostáva: Ako máme reagovať na Božiu spoľahlivosť a dôveryhodnosť, ktorú prejavil v splnení týchto zaslúbení?